

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: J. M.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. ledna 2021, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 21. 11. 2017 rozhodla žalovaná o zvýšení invalidního důchodu žalobci od 10. 8. 2017 na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně ve výši 6 808 Kč

Shodu s prvopisem potvrzuje

měsíčně, protože podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Bruntál ze dne 15. 9. 2017 poklesla jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 80 %.

2. Při následné kontrolní prohlídce byl žalobce posudkem téže OSSZ ze dne 23. 6. 2020 shledán invalidním toliko v prvním stupni s tím, že jeho pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 40 %. V návaznosti na uvedený posudek rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 30. 7. 2020 o snížení invalidního důchodu žalobce na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 5 139 Kč (od 16. 8. 2020). Žalobce podal proti rozhodnutí ze dne 30. 7. 2020 námitky, o kterých rozhodla žalovaná rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) tak, že námitky zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí vyšla žalovaná z posudku jejího lékaře ze dne 7. 10. 2020, který při shodné diagnóze potvrdil míru poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 40 %. Ohledně výpočtu nové výše invalidního důchodu po snížení na první stupeň odkázala žalovaná na § 41 odst. 3 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“) s tím, že základní výměra činí 3 490 Kč měsíčně a procentní výměra 1 649 Kč (dosavadní procentní výměru důchodu pro invaliditu třetího stupně, která ke dni snížení činila 4 947 Kč, žalovaná vynásobila koeficientem 0,3333). Po valorizaci podle nařízení vlády číslo 381/2020 Sb. pak činí výše invalidního důchodu žalobce od ledna 2021 celkem 5 317 Kč (3 550 + 1 767).
3. Dne 10. 3. 2021 podal žalobce u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) včasnou žalobu, ve které navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a uložení povinnosti žalované znovu rozhodnout. V žalobě namítal, že posudkový lékař učinil závěr o prvním stupni invalidity, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav, na jednání nebyl přizván a lékař si nemohl učinit odpovídající představu o jeho zdravotním postižení. Při posuzování jeho zdravotního stavu nebylo přihlédnuto k § 3 odst. 1 vyhlášky číslo 359/2009 Sb. (dále též „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobce dále poukázal na to, že mu bylo v roce 2017 diagnostikováno zhoubné nádorové onemocnění plic a mezihrudí, podrobil se léčbě chemoterapie, která byla „úspěšná“, ale bohužel se dostavila spousta dalších komplikací, má silné bolesti nohou a rukou, u nohou má i špatnou citlivost od kolen dolů, bolí jej kosti, ztrácí sluch (po vyšetření na ORL mu bylo řečeno, že se jedná opět o následek chemoterapie), neslyší normální zvuky a nerozumí moc řeči, zhoršuje se mu zrak, vidí podstatně hůře než při začátku léčby, má bolesti s dýcháním (zadýchává se i při normální chůzi po rovině, po 100 metrech chůze musí odpočívat z důvodu bolesti a nadechnutí, má problém při stoupání a do schodů), na ortopedii se léčí s bolestmi ramen, trpí Bechtěrevovou chorobou, bolesti kloubů a páteře jsou denním rituálem, léčí se na ortopedii pro bolesti ramen a paží se ztrátou citlivosti. Bojí se opětovného bujení nádorů na plicích. Nikdo jej nezaměstnal, musel pracovat jako osoba samostatně výdělečně činná v lese jako dělník, nyní má spoustu dalších nemocí a omezení, pochybuje o nějakém zaměstnání. Ve druhém žalobním bodě žalobce namítal, že mu byla špatně vypočtena výše důchodu, ve které byla nesprávně zohledněna valorizace.
4. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. V písemném vyjádření shrnula dosavadní průběh řízení, relevantní právní úpravu a vyjádřila přesvědčení, že zdravotní stav žalobce byl plně

posouzen a zjištěn. S ohledem na námitky žalobce navrhla důkaz posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV). K námitce žalobce ohledně výpočtu výše invalidního důchodu odkázala žalovaná na § 41 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění a vysvětlila způsob výpočtu výše invalidního důchodu při změně stupně invalidity.

5. Krajský soud po doplnění podkladů o posudek příslušné PK MPSV v Ostravě přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není.
6. Z připojených správních (dávkového a posudkového) spisů krajský soud zjistil následující skutečnosti:
 - podle posudku lékařky OSSZ ze dne 15. 9. 2017 bylo v té době (od 10. 8. 2017) hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce onkologické onemocnění (inoperabilní tumor plic) na paliativní terapii; podle posudkového závěru lékařky bylo toto zdravotní postižení žalobce coby rozhodující příčina jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti podřazeno pod kapitolu II., odd. A, položku 1e) přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále též „vyhláška o posuzování invalidity“) s poklesem pracovní schopnosti o 80 %
 - žalovaná rozhodnutím ze dne 21. 11. 2017 rozhodla s odkazem na uvedený posudek ze dne 15. 9. 2017 o zvýšení invalidního důchodu žalobce s účinností od 10. 8. 2017 na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně ve výši 6 808 Kč měsíčně; podle odůvodnění rozhodnutí použila žalovaná při přepočtu výše procentní výměry maximální možný koeficient 2 podle článku II. bodu 3 zákona číslo 220/2011 Sb. místo koeficientu 3, který vyplývá z § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění
 - dne 23. 6. 2020 byl žalobce posouzen lékařkou OSSZ v Bruntále, která v posudku uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po úrazu pravé (dominantní) končetiny v březnu 1996 s částečnou ztrátou úchopové schopnosti s tím, že pokles pracovní schopnosti hodnotila v horní hranici rozpětí při dělnické profesi a pro další postižení zdravotního stavu (neuropatie n. ulnaris l. sin vlevo, polyneuropatie DKK v. s., po chemoterapii bez vlivu na pohyblivost DKK a mobilitu) jej navýšil o 10 %; podle posudkového závěru se jedná o zdravotní postižení uvedené v kapitole XV, odd. B, položce 1e) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 30 % s dalším navýšením o 10 % na celkových 40 %
 - rozhodnutím ze dne 30. 7. 2020 žalovaná snížila žalobci výši invalidního důchodu na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 5 139 Kč měsíčně
 - proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky, ve kterých brojl jak proti závěru o stupni invalidity, tak proti výši důchodu; po porovnání obsahu námitek s žalobou lze konstatovat, že obsah námitek proti způsobu posouzení zdravotního stavu a proti výši důchodu je až na nepatrné výjimky téměř shodný s následně podanou žalobou
 - žalobce byl pro potřeby námitkového řízení posouzen lékařkou žalované a podle jejího posudku ze dne 7. 10. 2020 je rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu „stav dilaceračním poranění pravé ruky s amputační ztrátou palce,

s přetrvávající těžkou poruchou úchopové schopnosti“; zdravotní postižení žalobce podřadila lékařka žalované pod kapitolu XV, odd. B, položku 1e) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s tím, že míru poklesu pracovní schopnosti stanovila s ohledem na dominanci horní ruky na horní hranici 30 %, kterou vzhledem k dalšímu postižení navýšila o 10 % na celkových 40 %. Lékařka v posudku dále uvedla, že se nejedná o zdravotní postižení takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo hodnocení dle položky 1a), b), c) a d), protože se nejedná o anatomickou ztrátu horní končetiny ani o úplnou ztrátu úchopové schopnosti. Změna stupně invalidity byla určena ke dni 23. 6. 2020. Žalobce je schopen pracovního zařazení s vyloučením těžší fyzické práce, manipulace s těžkými břemeny, s vysokými nároky na jemnou motoriku obou rukou, na rizikových pracovištích, s vibračními nástroji, v chladu a prašném prostředí.

- na základě posudku ze dne 7. 10. 2020 rozhodla žalovaná o námitkách napadeným rozhodnutím se shora uvedeným odůvodněním.

7. Z posudku PK MPSV Ostrava ze dne 16. 6. 2021 krajský soud zjistil, že se v případě žalobce jedná aktuálně o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je stav po devastujícím poranění pravé ruky v souvislosti s úrazem ze dne 6. 3. 1996, s poruchou úchopu, který posudková komise podřadila pod položku XV., odd. B, pol. 1e) předmětné přílohy vyhlášky. Míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla stanovena na 30 % (z rozmezí 25 % a 30 %) s navýšením pro další onemocnění o 10 % na celkových 40 %. Žalobce je podle posudkového závěru schopen práce v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Posudková komise se vyjádřila také k předchozímu posouzení třetího stupně invalidity s tím, že toto posouzení bylo provedeno na základě onkologického onemocnění – „malobuněčný karcinom horního laloku pravé plics s maligním výpotkem a stenózou v. cava sup“, chemoterapie byla ukončena v roce 2017 a toho času se onkologicky neléčí.
8. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného správního orgánu o snížení výše invalidního důchodu z důvodu změny (snížení) stupně invalidity. Žalobce v žalobě brojil jednak proti závěru o nižším (prvním) stupni invalidity a dále proti výpočtu výše invalidního důchodu.
9. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
10. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
11. Podle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, b) jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a c) jestliže poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.

12. Podle § 39 odst. 4 téhož zákona platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu: a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35% a nejvíce o 69%, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70% též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
13. Podle § 41 téhož zákona činí výše základní výměry invalidního důchodu 10 % průměrné mzdy měsíčně (odst. 1). Výše procentní výměry invalidního důchodu činí za každý celý rok doby pojištění a) 0,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, b) 0,75 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a c) 1,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně; ustanovení § 33 odst. 2 věty druhé a třetí a § 34 odst. 1 věty druhé platí zde obdobně (odst. 2). Při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Nová výše procentní výměry invalidního důchodu se stanoví jako součin procentní výměry invalidního důchodu, který náležel ke dni, který předchází dni, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, a koeficientu, který se vypočte jako podíl procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá novému stupni invalidity, a procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá dosavadnímu stupni invalidity. Koeficient podle věty první se stanoví s přesností na 4 platná desetinná místa (odst. 3).
14. Podle článku II. odst. 3 (věty první) zákona číslo 220/2011 Sb., kterým se mění zákon o důchodovém pojištění, **vznikl-li nárok na částečný invalidní důchod před 1. lednem 2010** a při kontrolní lékařské prohlídce konané **po roce 2011** je zjištěna invalidita druhého stupně, náleží invalidní důchod v dosavadní výši, a **je-li zjištěna invalidita třetího stupně**, použije se při stanovení nové výše procentní výměry invalidního důchodu **nejvýše koeficientu 2** (zvýrazněno krajským soudem).
15. Z podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod a jeho výši stanovených v § 38 a § 39 zákona o důchodovém pojištění byl v přezkoumávaném správním řízení veden spor výhradně ohledně stupně invalidity žalobce. Závěr o invaliditě žadatele o invalidní důchod a jejím stupni je vázán na posouzení jeho zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, což je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k subjektům, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely správního řízení jsou těmito subjekty okresní správa sociálního zabezpečení a žalovaná (§ 8 odst. 1 a 9 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění pak posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 téhož zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

Jednotlivé posudky, včetně posudku PK MPSV doplněného pro účely soudního řízení, pak správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá právě posudek PK MPSV zpravidla důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.

16. Krajský soud po zhodnocení listin, které jsou součástí správního spisu ve spojení s posudkem PK MPSV v Ostravě ze dne 16. 6. 2021 dospěl k závěru, že žalobce je invalidní v prvním stupni, protože jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla „toliko“ o 40 %. Takový závěr vyplývá ze všech tří posudků, které byly v průběhu přezkoumávaného správního a následného soudního řízení vyhotoveny a které se ve svých posudkových závěrech shodují. Za nejpřesvědčivější přitom považuje krajský soud posudek žalované, který obsahuje mnohem podrobnější zhodnocení zdravotního stavu žalobce ve vazbě na pokles jeho pracovní schopnosti, včetně pracovní rekomandace. Oproti tomu posudek PK MPSV je značně stručný, na hranici použitelnosti, nicméně za situace, kdy se posudkové závěry shodují, žalobce v žalobě téměř doslovně opakuje své námitky ze správního řízení a předkládá totožné lékařské zprávy (vyjma doplněné zprávy ze dne 24. 3. 2021, která je však již z doby po vydání napadeného rozhodnutí), lze takový postup ještě akceptovat. Za podstatné v tomto směru považuje krajský soud taky to, že žalobci byla navýšena horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o maximálních 10 procentních bodů (viz níže).
17. K námitkám žalobce ohledně množství zdravotních postižení uvedených v žalobě krajský soud poukazuje na posudková pravidla nastavená vyhláškou o posuzování invalidity (§ 2 odst. 3 a § 3 odst. 1), podle kterých platí, že je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají, ale určí se, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a tím je takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti, a to pak podřadí pod příslušné ustanovení přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Toto podřazení přitom soud zásadně nepřezkoumává, ledaže by se jednalo o zcela evidentní, i laikovi zřejmou vadu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20). Ostatní zdravotní postižení a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti by se pak měla zohlednit při stanovení konkrétní míry poklesu pracovní schopnosti (v rámci stanoveného rozpětí). Pokud je v důsledku působení více zdravotních postižení pokles pracovní schopnosti účastníka větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici podle § 3 odst. 1 téže vyhlášky dále zvýšit, maximálně však o 10 procentních bodů, o kterou nesmí navýšení horní hranici překročit, a to ani v úhrnu s navýšením podle § 3 odst. 2, tj. v případě, kdy má dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu (§ 3 odst. 3).

18. V posuzované věci se určení rozhodujícího zdravotního postižení žalobce (poranění pravé ruky s amputační ztrátou palce spojené s těžkou poruchou úchopové schopnosti) při porovnání s ostatními deklarovanými zdravotními postiženími žalobce jeví jako logické a ani ve srovnání s ostatními položkami v rámci kapitoly XV., odd. B, položky 1 (ztráty končetin, jejich částí) předmětné přílohy se nepodává, že by jeho položkové podřazení bylo zjevně nesprávné [položky 1a) až 1d) s vyšší mírou poklesu pracovní schopnosti se týkají již anatomických (úplných či částečných – ve stehně, paži, bérce, předloktí) ztrát končetin nebo např. částečné ztráty ruky s úplnou ztrátou úchopu, což podle posudků není případ žalobce]. V rámci stanoveného rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti (25 % až 30 %) pak byla ve všech posudcích určena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici 30 %, která byla dále navýšena o dalších 10 procentních bodů. Krajský soud tak nemá pochybnosti o tom, že posudkoví lékaři dostatečným způsobem a v maximální možné míře zohlednili v souladu s § 2 odst. 3 a § 3 odst. 1 vyhlášky o invaliditě vliv ostatních zjištěných zdravotních postižení a dalších onemocnění žalobce na pokles jeho pracovní schopnosti.
19. K otázce změny (snížení) stupně invalidity oproti roku 2017 je nutno uvést, že tehdejší rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo onkologické onemocnění. Jak se přitom podává z posudku PK MPSV, chemoterapie byla ukončena v roce 2017 a žalobce se již onkologicky neléčí, což ani žalobce nezpochybňoval (viz protokol o ústním jednání ze dne 12. 7. 2021). Podle všech posudků vyhotovených v průběhu správního a soudního řízení bylo v roce 2020 rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce již jiné onemocnění, jak uvedeno výše. Také důvody změny stupně invalidity tak byly v řízení objasněny.
20. V soudním řízení tak byl potvrzen jako správný závěr žalované, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní toliko pro invaliditu prvního stupně se všemi dalšími důsledky, které z toho pro nároky žalobce vyplývají. Tím samozřejmě není dotčeno právo žalobce, aby v případě nových skutečností rozhodných pro výši stupně invalidity podal novou žádost.
21. Druhou nosnou žalobní námitkou je nesouhlas žalobce se způsobem výpočtu výše invalidního důchodu. Ani tuto druhou námitku neshledal krajský soud jako důvodnou, protože žalovaná postupovala zcela přesně podle § 41 odst. 1 až 3 zákona o důchodovém pojištění. Nutno zdůraznit, že žalobce ani nevytýkal žalované, že by postupovala v rozporu se zákonem (např. že by použila nesprávné zákonné ustanovení nebo že by se dopustila chyby při jeho aplikaci), ale spíše vyjadřoval svůj subjektivní názor na to, že by jeho invalidního důchod měl být vyšší, přičemž tento svůj názor opíral o valorizaci předchozího invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně (předtím, než byl v roce 2017 zvýšen na třetí stupeň). Je pravdou, že v některých případech, mezi které patří také případ žalobce, docházelo při změně stupně invalidity po roce 2011 k jistému „přepočtu“ dosavadního invalidního důchodu. Jedná se o dopad „vyrovnávacích“ koeficientů podle přechodných ustanovení novely zákona o důchodovém pojištění číslo 220/2011 Sb., kterými mělo dojít (podle důvodové zprávy této novely) k napravení nerovnosti (mimo jiné) mezi těmi, kterým byl částečný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 byl zjištěn stupeň invalidity

odůvodňující jeho snížení (přesto jim byla podle přechodných ustanovení k zákonu číslo 306/2008 Sb. dosavadní výše důchodů zachována) a těmi, kterým byl invalidní důchod přiznán v pozdějším období. Jak rovněž vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 7. 2019 č. j. 4 Ads 206/2019 – 31, jednorázovým využitím sníženého koeficientu došlo k vyrovnání procentní výměry s ostatními invalidními důchodci, a nadále tak bude při každém dalším přepočtu invalidního důchodu zajištěna rovnost mezi všemi poživateli této dávky bez ohledu na to, kdy bylo o jejich částečném invalidním důchodu rozhodováno. Pokud by se jednorázové snížení nepoužilo, pobíral by žadatel vždy vyšší částku než ti, o jejichž důchodech nebylo v době existence mezery v zákoně (a tedy určitého nadhodnocení výše procentní výměry) rozhodováno či na ně mezera v zákoně nedopadla. Takový cíl právní úpravy považoval Nejvyšší správní soud za zcela legitimní a nijak nepřiměřeně tvrdý. Nutno dodat, že u žalobce došlo k výše uvedenému „vyrovnání“ podle přechodných ustanovení k zákonu číslo 220/2011 Sb. primárně již v rozhodnutí z roku 2017, kterým byl invalidní důchod žalobce zvýšen na třetí stupeň, kdy byla dosavadní procentní výměra (odpovídající prvnímu stupni) násobena „vyrovnávacím“ koeficientem 2 místo koeficientu 3, který by jinak vyplýval z § 41 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění (v tomto směru odkazuje krajský soud na odůvodnění rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2017 a na zvýrazněné části článku II. odst. 3 zákona číslo 220/2011 Sb. citovaného v bodě 14 tohoto rozsudku). V nyní posuzovaném případě již přechodná ustanovení zákona číslo 220/2011 Sb. nebyla užita a při stanovení nové výše důchodu bylo postupováno zcela v intencích § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění. Přestože krajský soud do jisté míry rozumí výhradám žalobce, tak postup použitý žalovanou při změně stupně invalidního důchodu v roce 2017, tak i v roce 2020 (2021), vycházel z platné právní úpravy, která měla svůj důvod a opodstatnění, jak shora uvedeno.

22. Krajský soud uzavírá, že oba stěžejní žalobní body shledal jako nedůvodné, a protože v napadeném rozhodnutí, ani v řízení předcházejícím jeho vydání neshledal ani žádnou vadu s negativním vlivem na zákonnost rozhodnutí, ke které by byl povinen přihlédnout z moci úřední, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
23. Krajský soud dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože v řízení neúspěšný žalobce takové právo podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá a ani procesně úspěšné žalované jej v tomto typu řízení nelze podle § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 12. července 2021

JUDr. Martin Láníček

samosoudce